

den Maade, der var foreslaaet i det Udvalg, som behandlede Lovforslaget om Kapitelstaksterne. Der foreslog man, at der skulde ydes Tiendeyderne en Erstatning, der var enten $\frac{7}{25}$ af Tiendelovens Gennemsnitstakst eller $\frac{7}{25}$ af Kapitelstaksten. Nu foreslaar den højtærede Minister, at der ydes de Tiendeydere, der ikke har faaet deres Tiende afløst den 1. Januar 1914, den halvaarlige Ydelse, der er fastsat i Tiendeloven. Dette beløber sig til meget mere, end hvad der vilde være at udrede af Statskassen efter de $\frac{7}{25}$ af Kapitelstaksterne eller de $\frac{7}{25}$ af Tiendelovens Gennemsnitstakst. Det forekommer mig, at der vilde være Grund til at overveje i et Udvalg, om der nu ogsaa er Rimelighed for at yde en saa stor Erstatning, som her er foreslaaet. Foreløbig ved man ikke noget om, hvorvidt Kapitelstaksterne for 1915 vil blive særlig høje eller ej. Jeg synes derfor, der kunde være Grund til at udskyde Spørgsmaalet tom, hvorvidt der ogsaa skal ydes Erstatning for Aarene efter 1914. Ligeledes kunde der være Grund til at overveje, om der ikke var Mulighed for at paalægge dem, der modtager Afgifter efter Kapitelstakst, en ekstraordinær Skat, fordi de saa uførtjent modtager betydelige Beløb. Jeg henstiller derfor, at Lovforslaget prøves i et Udvalg.

Det glædede mig at høre af Venstres Ordfører (J. C. Christensen), at der allerede i Finansudvalget er stillet Forslag om at komme Statsarvefæsterne til Hjælp. Jeg vilde ellers have spurgt den højtærede Landbrugsminister om, hvorvidt han havde under Overvejelse at møde med et Forslag om Nedsættelse af de Afgifter, der svares af Statsarvefæsterne, eller ej. Men det er altsaa nu uforment at fremsætte et saadant Spørgsmaal, eftersom der allerede er stillet Forslag til Tillægsbevillingsloven om at komme Statsarvefæsterne til Hjælp.

Med disse Bemærkninger kan jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til videre Behandling og til Prøvelse i et Udvalg.

Gunnar Fog-Petersen: Det foreliggende Lovforslag maa ikke alene ses som en Følge af de ekstraordinære Forhold, hvorunder vi lever, men maa tillige ses i Relation til Loven af 15. Maj 1903, hvortil det ogsaa ifølge sin Titel er et Tillæg. Tiendeloven af 1903 var en udpræget Klasselov, der tog fra den ene Borger og gav til den anden, og dens Princip er

grundlæggende ogsaa for det foreliggende Lovforslag. Men Tiendeyderne havde efter Loven af 1903 Krav paa, at Tiendafløsningen var blevet bragt mere ensartet og hurtigere til Ende, og de lider derfor Uret ved, at Afløsningen paa sine Steder trækker saa urimelig længe ud. Dertil kommer, at vi i Aar har ekstraordinært høje Kapitelstakster. Derved indtræder en Tilstand, der berettiger Staten til at bevilge Tilskud til de Tiendeydere, der endnu ikke har faaet deres Tiende afløst. Heri ser jeg Retfærdiggørelsen for et Lovforslag som det foreliggende.

Lovforslagets § 1, hvis Realitet er den, at Tienden efter et vist Tidspunkt skal svares efter Gennemsnittet af Kapitelstaksterne for Aarene 1892—1901, burde have været indsat i Loven af 1903, saa at den Tiende, der ikke var blevet afløst f. Eks. til 1908, efter denne Tid skulde have været svaret efter denne Gennemsnitstakst. Jeg er ganske enig med den ærede foregaaende Taler (Hauge) i, at Princippet i § 1 er godt, og jeg er ligeledes enig med de ærede foregaaende Talere — hvilket ogsaa fremgaar af de Bemærkninger, jeg allerede har fremsat — i, at der bør ydes Erstatning til Tiendeyderne. Men ogsaa jeg vilde have sat Pris paa, om det havde været muligt at finde en Erstatning for i alt Fald en Del af det Beløb, der her ydes, og mener ogsaa, at der vil være god Grund til at undersøge Muligheden af at tage en saadan Erstatning hos Tiendeyderne, som faar denne ekstraordinært høje Tiende. Endvidere kunde man maaske ogsaa overveje Spørgsmaalet om en Begrænsning af Statstilskuddet for Fremtiden, hvis det trækker usædvanlig længe ud med Tiendafløsningen paa sine Steder.

Jeg kan, idet jeg anbefaler Lovforslaget til videre Behandling, give min Tilslutning til den sidste Talers Forslag om at lade det behandle i et Udvalg.

Wenzel Neergaard: Dette Lovforslag er at betragte som det eneste Resultat, der maaske kan naas, af det Lovforslag, som den højtærede Landbrugsminister fremsatte angaaende Kapitelstaksterne. Det viste sig under Behandlingen af dette, at alle Partier her i Tinget var enige om, at der med Rette kunde tilkomme Tiendeyderne en Godtgørelse, idet de ifølge Tiendeloven burde have kunnet gaa ud fra, at deres Tiende var afløst allerede for flere Aar siden. Denne Opfattelse deltes, som